

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **C. V. T.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 6. 2018, č. j. 60 Az 9/2018 – 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Usnesením ze dne 25. 1. 2018, č. j. MV-9698-2/OAM-2018, žalovaný zastavil správní řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji zamítl rozsudkem ze dne 8. 6. 2018, č. j. 60 Az 9/2018 – 39. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, ve které namítal jeho nezákonnost a nepřezkoumatelnost. Stěžovateli hrozí v zemi původu trest smrti v souvislosti s obchodováním s drogami. Justiční systém i poměry v detencích ve Vietnamu neskýtají žádné záruky spravedlivého procesu a dodržování zákazu mučení a nelidského zacházení. Hrozí mu tak vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Důkazy, které ke své žádosti doložil, vyvrací závěr žalovaného o účelovosti jeho předchozí žádosti. Stěžovatel tak uvedl nové skutečnosti a v jeho věci se objevily nové důkazy. Žalovaný proto pochybil, když jeho žádost neposoudil meritorně a řízení zastavil. Dále poukázal na svůj nepříznivý zdravotní stav, kdy prodělal dvě mozkové mrtvice a s tím související ztrátu paměti, která vysvětluje rozpory v jeho výpovědích. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil

a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně požádal, aby soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[5] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námítky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[7] K tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námítky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou. Meritorní přezkum rozhodnutí soudu je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů krajský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost. V této souvislosti je třeba ještě dodat, že povinnost soudu posoudit všechny žalobní námítky neznamená, že byl krajský soud povinen reagovat na každou dílčí argumentaci uplatněnou stěžovatelem a tu obsáhle vyvrátit; jeho úkolem bylo uchopit obsah a smysl žalobní argumentace a vypořádat se s ní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). V tomto ohledu napadený rozsudek krajského soudu plně ob stojí.

[8] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel podal první žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 23. 6. 2004. Jako důvod své žádosti uvedl, že měl obavy z jednání soukromých osob, kterým dlužil peníze za odebrané dřevo, dále těžkosti ekonomického charakteru v zemi původu a snahu o legalizaci pobytu na území České republiky. Výslovně vyloučil, že by měl potíže s vietnamskými státními orgány, policií, soudy či jinými státními institucemi. Řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo vedeno pod sp. zn. OAM-2223/VL-19-2004, přičemž rozhodnutím ze dne 16. 7. 2004, č. j. OAM-2223/VL-19-05-2004, byla jeho žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Druhou žádost o udělení

pokračování

mezinárodní ochrany podal stěžovatel dne 1. 12. 2015. Jako důvod své žádosti uvedl, že ve Vietnamu je proti němu vedeno trestní stíhání v souvislosti s překupnictvím drog, do kterého byl zapojen jeho společník, a že mu tam hrozí trest smrti. O tom, že je ve Vietnamu trestně stíhán se dozvěděl v roce 2005 telefonicky od své rodiny. Dále uvedl, že jeho společník S. V. T. byl za drogovou trestnou činnost odsouzen k trestu smrti a popraven. Jako další důvod uvedl skutečnost, že na území České republiky má manželku a děti, kteří zde mají povolení k pobytu. Rovněž zmínil skutečnost, že v roce 2007 prodělal mozkovou mrtvici, a že další opakující zdravotní potíže měl v letech 2009 a 2011. Řízení o jeho druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo vedeno pod sp. zn. OAM-1027/ZA-ZA02-2015, přičemž rozhodnutím ze dne 23. 2. 2017, č. j. OAM-1027/ZA-ZA02-HA08-2015, nebyla stěžovateli mezinárodní ochrana udělena. Toto rozhodnutí stěžovatel napadl žalobou u Krajského soudu v Plzni, který ji zamítl rozsudkem ze dne 24. 8. 2017, č. j. 60 Az 14/2017 – 40. Kasační stížnost podanou proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost usnesením ze dne 7. 12. 2017, č. j. 10 Azs 286/2017 – 35. Třetí (nyní posuzovanou) žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel podal dne 17. 1. 2018. Jako důvod své žádosti uvedl, že se obává uložení a vykonání trestu smrti v případě jeho návratu do Vietnamu. Důvodem je skutečnost, že je příslušnými orgány podezříván z trestné činnosti, které se měl dopustit s několika dalšími osobami, přičemž některé z nich již byly odsouzeny k smrti a trest byl vykonán. Jako další důvod své žádosti uvedl špatný zdravotní stav, neboť prodělal dvakrát mozkovou mrtvici, díky čemuž trpí problémy se zrakem, pamětí a bolestmi hlavy. Rovněž uvedl, že v České republice je již od roku 2004 a má zde pevné rodinné vazby. K žádosti pak přiložil kopii zatýkacího příkazu na jeho osobu ze dne 24. 9. 2005, kopie dvou úmrtních listů znějících na jména T. V. S. a T. V. H., to vše včetně českého překladu a český překlad rozsudku Lidového soudu provincie Nghe An ze dne 11. 4. 2006, jímž bylo odsouzeno deset různých osob za drogovou trestnou činnost.

[9] K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: „Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“ V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že „zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 – 57“. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, dospěl k závěru, že „Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkontrolovat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkontrolování důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“ Lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 – 74, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, který formuloval do právní věty: „Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkontroluje správní soud pouze to, zda byly dány podmínky

pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“

[10] Krajský soud správně identifikoval předmět řízení jako otázku, zda stěžovatel podal další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a zda se lze s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a téhož zákona důvodně domnívat, že by stěžovatel mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma. Z porovnání stěžovatelových žádostí o udělení mezinárodní ochrany je přitom zřejmé, že tento ve své další opakované žádosti uvedl naprosto stejné důvody jejího podání, jaké uvedl již předchozím správním řízení, tedy hrozbu trestního stíhání ve Vietnamu, nepříznivý zdravotní stav, dlouhodobý pobyt na území České republiky a rodinné důvody. Všechny tyto znovu tvrzené skutečnosti však už byly posouzeny jednak žalovaným, ale i správními soudy, a to v řízení o první opakované žádosti. Případné nové skutečnosti musí být takového charakteru, že jde o podstatnou změnu okolností se vztahem k pronásledování nebo hrozbě vážné újmy a žadatel je musí uvést ve svém podání. Tak tomu ovšem v posuzovaném případě nebylo. Pro úplnost lze dodat, že stěžovatelem předložené kopie listin se týkaly jeho tvrzení o hrozbě trestního stíhání ve Vietnamu, nešlo tedy o nové skutečnosti, které by vyžadovaly opětovné meritorní posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tedy nepochybil, pokud řízení o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 11a odst. 3 zákona o azylu.

[11] Je třeba poukázat rovněž na to, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy na území České republiky dlouhodobě pobýval bez platného povolení k pobytu a bylo mu proto rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství Plzeňského kraje, ze dne 12. 12. 2014, č. j. KRPP-70832-80/ČJ-2013-030022, pravomocně uloženo správní vyhoštění. Lze proto předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[12] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[13] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu